

Problematika pri izboru sadržaja, metoda rada, vrednovanja i ocjenjivanja učenika u nastavi likovne kulture

doc. art. mr. sc. Davorka Brešan

Uvod

- Karakteristike: procesi, promjene, visok tehnološki razvoj i vrlo razvijena medijska kultura.
- Promjene koje se dešavaju u suvremenoj školi, roditeljskom domu i društvenoj sredini obvezuju nas da sa puno većom senzibilnošću i odgovornošću prilazimo rješavanju i provođenju reformi obrazovanja.

- nastavak-

- Likovna kultura kao nastavni predmet kurikuluma, u sistemu reformi, treba da gledamo kao na specifičnu nastavnu oblast, jer se njezini likovni i estetski sadržaji transformiraju na specifičan način kako na ciljeve, sadržaje tako i na metode rada.

Sukladno sa ciljem likovne kulture

a) **Umijeće**

- potrebno za usmjereno likovno opažanje, tehničko izražavanje i komunikaciju
- potrebno za razumijevanje likovnih tehnika, sredstava i procesa
- kritičkog i stvaralačkog mišljenja te osviještenog opažaja
- samostalnog rada, kao i suradnje s drugima

Znanje

- Poznavati i razumjeti slikarstvo, kiparstvo, grafiku, grafički dizajn, video i računalnu sliku.
- Upoznati i razumjeti modeliranje, građenje, umjetničku instalaciju, happening, performance i njihov doprinos sadržajnoj interakciji s okolinom.
- Upoznati i razumjeti etno-umjetnost, industrijski dizajn, arhitekturu i urbanizam.

Stavovi

- Izgraditi mjerila vrednovanja i kritičkog mišljenja u primjeni likovno-etičkih i tehnoloških spoznaja.
- Razumijevanje vlastite kulture i kulture drugih naroda, poštovanje i očuvanje kulturne baštine.

Problematika pri izboru sadržaja za nastavu likovne kulture

- Sadržaje za nastavu određuje nastavni program.
- On mora ostvariti ciljeve i zadatke suvremene osnovne škole.
- Izbor nastavnih sadržaja je najvažniji didaktički problem.
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa: **“Nastavni plan i program za osnovnu školu”**.

Sadržaji

- Programski sadržaji potiču vizualnu znatiželju, otvorenost za stjecanje novih iskustava, osjetljivost za probleme te originalnost u njihovu rješavanju likovno-tehničkim sredstvima.

Sadržaji

- Sadržaji su definirani u sastavnicama HNOS-a: nastavna područja, nastavne teme, ključni pojmovi, obrazovna postignuća, primjerenom ritmu i tijeku poučavanja.

Uspješnost

- Izvršiti razradu organizacijskih, materijalnih i drugih pretpostavki nastavnog rada.

Planiranje

- Posebna intelektualna aktivnost kojom učitelj unaprijed projektira svoj rad s obzirom na rezultate koje želi postići radom.
- Okvirni plan izrađuje svaki učitelj za nastavni predmet uz suradnju ostalih zbog usklađenosti u postizanju korelacije.

-nastavak-

- Planiranje nastavnih tema i nastavnih jedinica
- Stručno ili sadržajno pripremanje, odnosi se na temeljito poznavanje sadržaja koji će se sa učenicima raditi.
- Pripremanje za nastavni rad obuhvaća čitav niz didaktičkih postupaka: izbor sadržaja, pravilno graduiranje toka rada, izbor aktivnosti za rad, osiguranje pomagala za rad, pripremanje zadataka za samostalni rad u nastavi ili izvan nastave.
- U ovom pripremanju trebaju se pokazati stvaralačke sposobnosti i pedagoško obrazovanje učitelja.

Izvedbeni program

Mjesec	Cjelina	Nastavno područje	Tema	Likovni problem	Tehnika	Motiv	Metod rada	Oblici rada	Promjene
1.	BOJA	Oblikovanje na plohi-slikanje	Tonovi boje	Ton, svjetlina boje, miješanje boja, mrlja, potez	Temper	Niz geometrijskih likova različitih svjetlina (jedne boje)	Razgovor, razlaganje	Frontalni i individualni	

NASTAVNE METODE RADA

- Načini rada učitelja i učenika, pomoću kojih učenici stječu znanja i razvijaju psihofizičke sposobnosti.
- Metode su slične ciljevima, a pod metodom se podrazumijeva opis puta do cilja koji se već postavlja.

Klasifikacija

- Praktične
- Vizualne
- Verbalne

-nastavak-

- Nastavne metode se biraju, iznalaze prema ciljevima učenja, sadržajima, učenicima i učiteljima te situacijama i uvjetima učenja.

Vrednovanje i ocjenjivanje

- Vrednovanje likovnih radova bitan je i neizostavan dio svakog sata.
- U vrednovanju radova učenici sudjeluju jednako aktivno kao i u ostalim dijelovima sata.
- Vrednovanje vlastitog (samovrednovanje) i tuđeg rada, učenik ponavlja usvojene sadržaje i uspostavlja kritički odnos prema radu.

Zašto vrednovanje?

- Procjene razvijanja izražajnih sposobnosti kod učenika
- Aktivnosti u procesu stvaranja
- Stupanj osviještenosti onog što se opaža
- Stjecanje znanja
- Prati proces, razvoj percepcije i ekspresije s obzirom na proces osvještavanja

Primjeri

- Usvaja i iskazuje kromatsku i tonsku skalu
- Prepoznaje i prikazuje variranje obrisne i strukturne crte
- Prikazuje odnos veličina u raspodjeli plohe kao medija likovnog izraza, raspored veličina u kompoziciji
- Razumije izradu vizualnog znaka...

Elementi vrednovanja kojima učitelj vrednuje

- Uočavanje i rješavanje likovnog problema
- Tema poticaj
- Kreativnost
- Tehnička vještina
- Izražavanje likovnog problema
- Vrednovanje ukupnosti

Ocjenjivanje dječjih radova

- Ocjenjivanje mora biti pravedno
- Treba biti povezano s rezultatima u skladu s odgovarajućim aspektima Nacionalnog kurikulumu.
- Pravedno na osnovi istinskih likovnih vrijednosti
- Poštivati likovni izraz djetetov u određenim fazama likovnog razvoja
- Treba izbjegavati ocjenjivanje temeljeno na ukusu učitelja ili djeteta

Kriteriji kojim učitelj vrednuje (ocjenjuje)

- Uočavanje likovnog problema
- Izražavanje likovnog problema
- Vrednovanje učinjenog
- Usvojenost ključnih likovnih pojmova
- Odnos prema radu

Za kraj

- Osnovna škola ne treba biti samo mjesto nastave, ona mora biti i prostor življenja, učenja i iskustva.
- Učenicima treba omogućiti da većinu zaključaka donose na temelju stvarnoga iskustva u čemu nam pomaže rad, promatranje.